

II kolmannesvuosiraportti 2024 / Varhaiskasvatus

Kuntastrategian mukaiset tavoitteet

Tiedolla ja taidolla johtaminen, älykäs sopeuttaminen

- Varhaiskasvatuksessa lyhytaikaiset sijaistamiset hoidettu talon sisäisesti varhaiskasvatustalon määrittelemän mitoituksen sekä käyttö- ja täyttöasteen sen mahdollistaessa
- Henkilöstön määrä vähentynyt lastenhoitajien osalta huhtikuusta -24 elokuuhun-24
- Lasten syntyvyyden lasku huomioitu rekrytoinnissa
- Lasten osallistumismäärä pienentynyt huhtikuusta -24 elokuuhun-24 (136->117), perhepäivähoidossa ei lapsia elokuussa-24
- Hyödynnetty Kuntamaiseman ja Daisy -toiminnanohjausjärjestelmän tietoa toiminnan ja talouden seurannassa

Monipuoliset ja saavutettavat kulttuuri-, liikunta- ja luontoaktiviteetit

- Yhteistyö kirjaston kanssa
- Yhteistyö kulttuuripalvelujen kanssa; mm. Uulun rytmipajat
- Kunnan kulttuurihyvinvointi- ja kulttuurikasvatussuunnitelma käytössä
- Kunnan pelikasvatussuunnitelma käytössä
- Liikkuva varhaiskasvatus -toiminta; oman liikuntakasvatustoiminnan analyysi tehty

Hyvinvointisuunnitelman mukaiset tavoitteet

Kuntalaisten liikunta-aktiivisuus lisääntyy

- Liikkuva varhaiskasvatus -toiminta, lasten liikuntasuosituksista toteutetaan varhaiskasvatuspäivän aikana
- Liikuntaneuvonnan konsultointi varhaiskasvatuksessa

Kuntalaisten kokema osallisuus vahvistuu ja heillä on mahdollisuus vaikuttaa elinympäristönsä asioihin

- Maahanmuuttajalasten osallistumisaste varhaiskasvatuksessa - kotouttaminen ja suomen kielen taidon kehittyminen edistää lasten ja perheiden osallisuutta
- varhaiskasvatuksen lastenhoitajan 10 %:n työaikapanos kohtaamispaikka Puuhalan koordinoinnissa ja ohjaamisessa
- Varhaiskasvatuksen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma otettu käyttöön
- Lasten ja huoltajien osuus toiminnan arvioinnissa mm. vasukeskustelun kautta
- Toimintavuoden 2024-2025 teemana osallisuus ja yhteisöllisyys

Talous ja investoinnit

- Mustikkatassun lukituksen muuttaminen (turvallisuusratkaisut / tekninen) - tehty
- Varhaiskasvatuksen investointi (digitaalisen oppimisympäristön kehittäminen) - hankittu digitaalinen oppimispöytä sekä Feel & Play-tunne- ja musiikkikasvatuksen ohjelma

II kolmannesvuosiraportti 2024 / Perusopetuksen näkökulmasta

Tiedolla ja taidolla johtaminen, älykäs sopeuttaminen

Tiedolla johtamisen käytäntöjä kehitetään oppilashallinto-ohjelma Wilmassa käytettäviä toimintoja laadullisesti muokkaamalla hyvinvointia tukevammaksi sekä laajentamalla Wilman palvelua mm. allekirjoitustoiminnolla ja poissaolojen seuraamisen analytiikalla. Lisätietoa antaa myös Mäntyharjussa uusi Someturva-sovellus.

Monipuoliset ja saavutettavat kulttuuri-, liikunta- ja luontoaktiviteetit

Mäntyharjun Yhtenäiskoulun toiminnassa huomioidaan kulttuurikasvatussuunnitelman mahdollisuudet. Kulttuurityöntekijästä luopumisen jälkeen tapahtumien koordinoinnissa on

huomattu tehtävien selkiyttämisen tarvetta, että tieto kulkee, olemassa olevia mahdollisuuksia hyödyntäminen toteutuu eikä siitä muodostu liian työlästä lisätehtävää kenellekään. Kisalan käyttö koulun liikuntatilana on säännöllistä. Koulun henkilökunta kokee Kisalan käytön hankalana koulun juhliin/tapahtumiin mm. salitekniikan ja tuoltamisen sekä 'harjoitteluetaisyys' vuoksi (esim. kevät-/joulujuhlien oppilasharjoittelukertojen vaatima aika tuplaantuu siirtymien vuoksi).

Terveellisiä elämäntapoja edistetään kuntalaisten liikunta-aktiivisuutta lisäämällä

Perusopetuksessa on käytössä lautakunnan päätöksellään päivittämät koulumatkojen omatoimiosuudet, jotka osaltaan lisäävät toteutuessaan päivittäistä liikuntaa. Koulupäivän aikaisesta siirtymisestä liikuntapaikoille keskustelu on käynnistetty, jotta syysloman jälkeen voidaan luopua oppilaiden moottoriajoneuvojen käytöstä siirtymissä. Koululiikuntatunneille Kisalan tiloja varaavat (ja mahdollisuuksien mukaan vapauttavat) kokevat Timmi-järjestelmän käytön työläänä; tilatarve riippuu myös sääolosuhteista. Koululaisten liikunnallisuuteen vaikutetaan myös koulukoutsin työotteella. Hänen työajastaan 60% toteutuu Energistä oppimista -hankkeen palkkauksella. Osana koulukoutsin sekä Kaikki koulussa -hankkeella kokoaikaisesti palkatun koulunuorisotyöntekijän toimintaan kuuluu mm. ohjatumpien välituntien organisointi.

Kuntalaisten kokema osallisuus vahvistuu ja heillä on mahdollisuus vaikuttaa elinympäristönsä asioihin

Oppilaiden mahdollisuus vaikuttaa heitä koskeviin asioihin kirjataan koululle laadittavaan Hyvinvoinnin vuosikelloon. Osallisuuden muotoina jatkuvat mm. oppilaskunta- ja tukioppilastoiminta. Uutena osallisuuden muotona on käynnistynyt vertaissovittelu Verso, jonka käyttöönottoon on liittynyt koko henkilöstön koulutus restoratiivisuudesta, verso-aikuisten valinta ja ohjaus sekä valittujen oppilaiden koulutus vertaissovittelijoiksi. Lisäksi uutena osallisuuden muotona luokitellaan kestävän kehityksen tiimin ohjaamat keke-agentit.

Talous

- Lukuvuoden tuntikehys on edellisvuotta pienempi. Toiminnoissa kehityksen pieneminen näkyy seuraavasti:

- o viime vuoden kolme kolmosluokkaa tälle lukuvuodelle kahdeksi nelosluokaksi (toinen luokka 20, toinen luokka 21 oppilasta).
- o pienimmät kielten ryhmät on yhdistetty 'yhdysluokkaopetuksiksi' – ryhmäkoon haaste on, että oppilaat lopettavat (vapaaehtoiset) opinnot kesken lukuvuoden
- koulukuljetuksissa on otettu käyttöön lautakunnan uudet linjaukset, joiden kautta reittisuunnittelulla on saatu kustannussäästöjä: pienemmät kustannukset todentuvat, mikäli kuljetukset myös toteutuvat linjausten mukaisesti
- kuntaliitosvaiheen vuoksi on tehty määräaikaista palkkauspäätöksiä myös virkoihin: näin voidaan arvioida yhdessä lukion sekä Pertunmaan yhtenäiskoulun kanssa todellinen tarve tuleviin tehtäviin oppilasmäärän laskiessa
- perusopetuksessa on käynnistynyt lukuvuoden alussa hankkeita, joiden kautta saatavan konkreettisten 'lisäkäsiparien' lisäksi tavoitellaan myös osaamisen lisäämistä ja työtapojen kehittymistä

2. KOLMANNEKSEN 2024 RAPORTTI LUKIO

Tiedolla ja taidolla johtaminen, älykäs sopeuttaminen:

- Suunniteltu alkaneen lukuvuoden kurssitarjotin talouden säästöjä silmällä pitäen

Monipuoliset ja saavutettavat kulttuuri-, liikunta ja luontoaktiviteetit

- Järjestetty yhteisiä liikuntatuokioita liikuntatutoreiden avustuksella, samalla huomioiden ryhmäytyminen

Kuntalaisten liikunta-aktiivisuus lisääntyy

- Yhteistyö Mäntyharjun Virkistyskeskuksen -hankkeen kanssa

Kuntalaisten kokemus osallisuudesta vahvistuu ja heillä on mahdollisuus vaikuttaa elinympäristönsä asioihin

- Lukion yhteisten tilaisuuksien järjestäminen
- Yhteistyö Mäntyharjun perinneyhdistyksen kanssa

Talous

- kuljetuskustannusten pienentämisellä pyritään vaikuttamaan positiivisesti talouteen
- tuntikehysten pienennyksellä vaikutukset henkilöstömenojen pienentämiseen
- Määräaikaisilla työsuhteilla saamme aikaa suunnitella opettajaratkaisuja tulevaisuuteen katsoen

2. KOLMANNEKSEN 2024 RAPORTTI KANSALAI SOPISTO JA KIRJASTO

Kansalaisopisto

Tiedolla ja taidolla johtaminen, älykäs sopeuttaminen:

- Hyödynnetty Kuntamaiseman ja opiskelijahallintojärjestelmän tilastodataa toiminnan suunnitteluun heikkenevässä taloudessa
- Perustettu kuuden muun kansalaisopiston yhteinen e-opisto.fi -koulutusportaali
- Hankittu hankerahoitusta kehittämistarpeiden rahoittamiseen
- Suunniteltu datan pohjalta Pertunmaalle laajenevan vapaan sivistystoiminnan sisältöä

Monipuoliset ja saavutettavat kulttuuri-, liikunta ja luontoaktiviteetit:

- Valmennettu viiden paikallisen teatterin näyttelijät kauden pääesitykseen
- Uudistettu Rakkaudesta lauluun ja tanssiin -tapahtumakonsepti
- Annettu yksilöllistä ja maksutonta ohjausta ja neuvontaa taiteiden ja musiikin koulutukseen
- Tuotettu lapsille aktiviteetteja Harrastamisen Suomen mallin rahoituksella
- Toteutettu kulttuurihyvinvointisuunnitelmaa tukevia aktiviteetteja

Kuntalaisten liikunta-aktiivisuus lisääntyy:

- Kehitetty digitaalinen Retkeilyluotsi -koulutus, kokeilu lukuvuonna 2024–2025
- Kehitetty ikääntyneille ja työikäisille suunnattua liikunta- ja kulttuuritoimintaa
- Kokeiltu liikuntaneuvonnan toteuttamista kansalaisopiston kursseilla

Kuntalaisten kokemus osallisuudesta vahvistuu ja heillä on mahdollisuus vaikuttaa elinympäristönsä asioihin:

- Luotu kansalaisopiston kurssien avulla merkittävän paljon edellytyksiä ihmisten väliseen kohtaamiseen ja osallistumiseen
- Vahvistettu ja suoraviivaistettu koulutuksen markkinointia ja myyntiä sosiaalisen median myyntitoiminnoilla
- Mahdollistettu kurssikohtainen avoin palautejärjestelmä, jota käytetään uusien kurssien suunnitteluun

Talous:

- Sopeutettu taloutta vähentämällä tuntikehystä 5000 tunnista 4000 tuntiin
- Menot koholla voimakkaan hanketyön seurauksena
- Tulot ylittivät hankerahoituksen ansiosta, kurssimaksutuotot vähentyneet
- Kansalaisopisto on tällä hetkellä toimintakatteessa, joka on erittäin tiukka

Kirjasto

Tiedolla ja taidolla johtaminen, älykäs sopeuttaminen:

- Käytetty OKM tilastotietoja oman kirjaston toiminnan kehittämiseen sekä tunnuslukujen vertailuun (Koko maa, Etelä-Savo, Mäntyharju)
- Suunniteltu tilastodataa käyttäen Pertunmaalle laajenevaa kirjastokokonaisuutta

Monipuoliset ja saavutettavat kulttuuri-, liikunta ja luontoaktiviteetit:

- Hyödynnetty kirjaston kulttuurikasvatusympäristöä (draama, musiikki, taide) varhaiskasvatusyhteistyössä, paljon ryhmä ja yksilövierailuja
- Hyödynnetty nuorille suunnattua musiikin ja pelien elämys- ja oppimisympäristöä kouluyhteistyössä ja vapaa-aikana
- Kokeiltu yhteistyötä nuorisopalveluiden kanssa (esim. iltatoiminta)

Kuntalaisten liikunta-aktiivisuus lisääntyy:

- Hankittu kokoelmaan lainattavia urheiluvälineitä

Kuntalaisten kokema osallisuus vahvistuu ja heillä on mahdollisuus vaikuttaa elinympäristönsä asioihin:

- Markkinoitu ja hyödynnetty aktiivisesti kirjaston etätyömahdollisuuksia
- Lisätty merkittävästi omaa tapahtumatuotantoa osana kulttuurituotantoa
- Parannettu näkyvyyttä ja yhteistyötä perusopetuksessa ja varhaiskasvatuksessa

Talous:

- Tulot ylittyneet mm. asiointipalvelun viranomaismaksujen ansiosta
- Kustannukset hieman koholla
- Kustannuksia tasapainotetaan vähentämällä käyttötaloushankintoja

2. KOLMANNEKSEN 2024 RAPORTTI NUORISOPALVELUT

Tiedolla ja taidolla johtaminen, älykäs sopeuttaminen:

- Etsivässä nuorisotyössä sekä nuorten työpajalla on hyödynnetty sovari -mittaria sekä nuorisotilastot.fi -tietokantaa palveluiden suunnittelussa.
- Perusnuorisotyössä on toteutettu nuorille kysely nuorisotilojen aukioloajoista sekä toiminnoista, joita kouluarkeen toivotaan.
- Nuorten viikolla toteutettiin kysely unelmien Mäntyharjusta.

Kuntalaisten liikunta-aktiivisuus lisääntyy:

- Nuorten työpajalla säännöllinen kuntosalipäivä sekä nuoret saivat Sulle just -hankkeesta yksilöllistä ohjausta eri liikuntamuodoista.
- Loma-aikojen toiminnoissa monipuolista liikunnallista aktiviteettia nuorten toiveiden mukaisesti (mm. suppailua, bingistä, padelia yms.)

Kuntalaisten kokema osallisuus vahvistuu ja heillä on mahdollisuus vaikuttaa elinympäristönsä asioihin:

- Nuorten toiveita kartoitettu kyselyillä.
- Nuoret suunnittelivat nuorten viikon yhteistyössä kunnan, järjestöjen ja Dynamohankkeen kanssa.

Talous:

Talousarvion laadintavaiheessa on henkilöstömenot arvioitu alakanttiin, joka näyttäytyy nyt ylityksenä.

Hyvinvointityö

Tiedolla ja taidolla johtaminen, älykäs sopeuttaminen:

- Hyödynnetty toiminnassa ajankohtaisia tilastotietoja. Esimerkiksi keväällä valmistunut ehkäisevän päihde- ja mielenterveystyön suunnitelma pohjautui kouluterveyskyselyyn, Etelä-Savon alueelliseen päihdetilannekyselyyn, Mäntyharjun hyvinvointikyselyyn, Terve Suomi -tutkimukseen, Ehkäisevä päihdetyö kunnissa -kartoitukseen sekä Hyvän mielen kunta -tarkistuslistaan.

Monipuoliset ja saavutettavat kulttuuri-, liikunta- ja luontoaktiviteetit

- Kulttuurihyvinvointisuunnitelman arviointi toteutettu keväällä 2024.
- Toteutettu Luovaa Jakoa -ruokajaon yhteydessä jakamalla esimerkiksi toukokuussa Lasten teatterin pääsylippuja, vapputarvikkeita sekä Salmelan pääsylippuja (yhteistyö Salmelan kanssa).
- Salmelan pääsylippuja jaettu myös nuorten ja aikuisten työpajalle.
- Kulttuurikasvatussuunnitelman toteutuksesta on käyty keskustelua koulun ja varhaiskasvatuksen kanssa. Varsinaista väliarviointia ei ole vielä toteutettu.
- Kulttuuriosuuskunta Uulun (Matkalle-hanke) yhteistyöllä järjestetty viisi luovaa työpajaa tähän mennessä (Kesäkauden avajaiset, Kesäkahinat Käävänkylässä, Perhepuuhailut ja kehitysvammaisten leiripäivä). Lisäksi toteutuksessa syksyllä ainakin nuorten ja aikuisten työpajojen, nuorten sekä varhaiskasvatuksen ja ikäihmisten työpajat.
- Yhtenäiskoulu Harrastaa (Harrastamisen Mäntyharjun mallin ja Koulun kerhotoiminnan) tarjonnan puitteissa on suunnitelmissa käynnistyä syksyllä 18 eri kerhoa laajalti eri teemoista
- Kisalassa on jatkettu noin kerran kuussa, lauantaisin järjestettäviä maksuttomia, Perhepuuhailu -tapahtumia. Tapahtuman ohessa on tullut paljon kyselyitä myös Kisalan varausmahdollisuuksista.
- Lisäksi Puuhalan, perheiden avoimen kohtaamispaikan, toimintaan on vakiintunut Volttialin käyttö sen vakiovarauksen myötä.
- Kisalassa järjestettiin myös syyskuussa Ikäihmisten messut sekä vapaa-ajanmessut.

Kuntalaisten liikunta-aktiivisuus lisääntyy:

- Kts edellä
- Ikäihmisten liikuntapäivä yhteistyössä Eläkeläisjärjestöjen, MäVin ja ESLin kanssa. Toive tapahtumaan nousi eläkeläisiltä.

Kuntalaisten kokema osallisuus vahvistuu ja heillä on mahdollisuus vaikuttaa elinympäristönsä asioihin:

- Hyvän mielen kunta -tarkistuslista on toteutettu osana ehkäisevän päihde- ja mielenterveystyön suunnitelman (2024–2025) työstä ja arvio on tarkoitus uusia vuosittain
- Puuhalassa on toteutettu palautekysely toukokuussa, jota hyödynnettiin Puuhalan suunnittelussa ja kehittämistoimissa
- Vanhusneuvosto ja nuorisovaltuusto kommentoivat ehkäisevän päihde- ja mielenterveystyön suunnitelmaa
- Lukuvuoden 2024–2025 Yhtenäiskoulu harrastaa -kerhotoiminta on muotoutunut oppilaskyselyssä nousseiden toiveiden pohjalta